

”KELPOLAMPAAN TYÖTERVEYSHUOLTO”

Lammasterveys 2020 –ohjelman kuukausikirje, 6/2022

KELPOLAMMAS ON KESTÄVÄN LAMMASTALouden POLULLA

Kestävä lammastalous on elinvoimaista ja ekologista. Se hyödyntää eläinten, ihmisten ja ympäristön kannalta parhaita tuotantomenetelmiä.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin varmistaminen lampoloissa tehdään valituissa laatupisteissä parhaita käytäntöjä noudattaen. Uuhenvuosi etenee suunnitellusti ja ennakoiden vaiheesta toiseen.

Varjo on helteellä elintärkeä!

PUNNITSE, PUNNITSE, PUNNITSE

Uuhenvuoden keskeisin tavoite on varmistaa karitsoille hyvät lähtötelineet laitumelle. Tavoitteeseen pääsy edellyttää, että

- uuhien ruokinnassa onnistutaan ja karitsoiden syntymäpaino on välillä 4,5-5,5 kg eikä jää 3-vuonueissakaan alle 3,5 kg
- pikkukaritsoiden ikäero ei ylitä 4 viikkoa
- emä on imettänyt hyvin ja karitsoiden 6 viikon keskipaino on vähintään 18 kg
- vieroitus toteutetaan mahdollisimman stressittömästi eikä se ajoitu samaan hetkeen laidunkauden aloituksen kanssa
- karitsat aloittavat laiduntamisen puhtaalla, vuoden laiduntamatta olleella laitumella ja laiduntavat sellaista vähintään 4 viikkoa
- laidunnussuunnitelma on integroitu viljelykiertoon ja laidunlohkojen vaihdot tapahtuvat oikea-aikaisesti
- laitumelle on järjestetty laidunkivennäinen, säänsuoja ja sellainen juomaveden annostelu, joka on lähellä eläimiä.

Tällä tavoin kasvatettujen karitsoiden loppukasvatukselle voi asettaa kunnianhimoiset tavoitteet, sillä merkittävä osa karitsoiden terveyttä ja hyvinvointia uhkaavista riskeistä on hallittu etukäteen. Poikkeuksena luonnollisesti sääriski, jota ei koskaan voi hallita kokonaan. Hyviltä lähtötelineiltä jokainen karitsa kykenee ponnistamaan 250-350 g päiväkasvuun ja saavuttamaan teuraspainon alle puolen vuoden iässä. Vastaavasti jokaista teuraspainoltaan alle 17-18 kg karitsaa on pidettävä poikkeamana, johon on reagoitava korjaavin toimenpitein.

Seuraa kasvuja vähintään 3 viikon välein

Aloita päiväkasvujen seuranta heti laidunkauden alusta, älä vasta 16 viikon iässä. Karitsoiden kasvu ei saa missään vaiheessa pysähtyä. Myös kasvun selvä hidastuminen on merkki häiriöstä, jonka syy vaatii selvittämistä. Syyt ovat erilaisia laidunkauden alussa, puolivälissä ja lopussa. Yksilöiden välisessä kasvunopeudessa on aina jonkin verran hajontaa. Mutta kun olosuhteet ja eläinten hoito ovat kunnossa, merkittävin kasvuaikojen eroa selittävä tekijä on kuitenkin syntymäpaino. Älä siis keskity pelkästään suurimpiin ja kauneimpiin karitsoihin.

Kehitä tilallesi kustannustehokas tapa karitsoiden punnitsemiseen. Yleensä tarvitaan sentään vaaka (!), väliaitoja, eläinten käsittelyn hallitseva lampuri ja avustaja tai koira. Laidunkauden punnitukseen kannattaa investoida ja tehdä punnitus mahdollisimman helpoksi karitsoille ja itselle. Minimissään voisi riittää, että poimit jokaisesta laidunnusryhmästä (satunnaisesti) 5-10 karitsaa ja merkitset ne korvasta esim. nippusiteellä. Kun seuraat säännöllisesti samoja karitsoita, saat jo jonkinlaisen käsityksen koko ryhmän tilanteesta.

”Hyvinvoiva lampuri tekee onnelliseksi.”

Lohkominen on vaivan arvoista.

Lammasmaailma Oy
Metsälammientie 20
34130 Ylinen
info@lammasmaailma.fi
www.lammasmaailma.fi

Koulutuskalenteri

<https://lammasmaailma.fi/hyva-tapatoimia/koulutuskalenteri>

Lammaslääkäri

puh. 0600-306 627 (2,54 eur/min)

Verkkokauppa

<https://lammasmaailma.fi/verkkokauppa>

HEINÄKUUSSA PALAUDUTAAN

Palauttavassa laiduntamisessa peltomaan rakenne ja hiilensidontakyky paranevat ja ympäristön monimuotoisuus lisääntyy. Palaamme tähän teemaan heti elokuussa. Heinäkuussa Johanna hikoilee joka viikko loislaboratoriossa karitsoiden seuranta-äytteiden parissa. Älä siis unohda hyödyntää! Muut työt jätetäänkin sitten vähemmälle.

ALOITA KELPOVALMENNUS ELOKUUSSA

Kelpovalmennuksen avulla rakennat tilallesi **tavoitteellisen terveydenhuoltosuunnitelman**. Aloittaminen tai valmennuksen jatkaminen tapahtuvat helpoiten valmennuswebinaarilla, johon elokuussa voit osallistua torstaina 18.8. tai maanantaina 22.8. klo 19-20. Ilmoittaudu valmennukseen saman tien sähköpostilla tai verkkokaupassa. Elokuussa ajankohtaisena teemana KIIMOJEN SYNKRONOINTI, TH-suunnitelman osa II. Kun aloitat valmennuksen, saat myös käyttöösi Lammasmaailman sähköiset työkalut TH-Digiassarin ja TH-lomakkeen 12 kuukaudeksi.

Lammasterveys-2020